

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

3.1 สารเคมี อุปกรณ์ และเครื่องมือ

3.1.1 สารเคมี

ตารางที่ 3.1 สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์

| ชื่อสารเคมี | เกรด | บริษัทผู้ผลิต | ประเทศ |
|-------------------------------|--------------------|---------------|-----------|
| Acetic acid | Analytical Reagent | Sigma | China |
| 3,5-Dinitrosalicylic acid | Analytical Reagent | Sigma | China |
| Glucose standard | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |
| Phenol | Analytical Reagent | Merck | Germany |
| Sodium hydroxide | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |
| Sodium potassium tartrate | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |
| Sulfuric acid | Analytical Reagent | Sigma | China |
| Sodium carbonate | Analytical Reagent | Sigma | China |
| Copper sulfate | Analytical Reagent | Sigma | China |
| 2N Folin reagent | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |
| Bovine serum albumin standard | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |

ตารางที่ 3.1 สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ต่อ)

| ชื่อสารเคมี | เกรด | บริษัทผู้ผลิต | ประเทศ |
|---------------------------------------|--------------------|---------------|-------------|
| Dimethyl sulfoxide (DMSO) | Analytical Reagent | Fluka | Netherlands |
| Sodium acetate | Analytical Reagent | Fluka | Netherlands |
| Aspartic acid standard | Analytical Reagent | Fluka | Netherlands |
| Octanoic acid (C ₈) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Decanoic acid (C ₁₀) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Lauric acid (C ₁₂) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Tetradecanoic acid (C ₁₄) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Palmitic acid (C ₁₆) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Heptadecanoic acid (C ₁₇) | Analytical Reagent | Fluka | Switzerland |
| Octadecanoic acid (C ₁₈) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Eicosanoic acid (C ₂₀) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Docosanoic acid (C ₂₂) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Lignoceric acid (C ₂₄) | Analytical Reagent | SUPELCO | USA |
| Ammonia | Analytical Reagent | J.T. Baker | USA |
| Sodium sulfate | Analytical Reagent | Fluka | Netherlands |
| Isopropanol | Analytical Reagent | BDH | England |
| Hexane | Analytical Reagent | LAB-SCAN | Ireland |
| 2,4-Dimethoxypropane (DMP) | Analytical Reagent | Fluka | Switzerland |
| Hydrochloric acid | Analytical Reagent | Fluka | Netherlands |
| Heptane | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |

ตารางที่ 3.1 สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์ (ต่อ)

| ชื่อสารเคมี | เกรด | บริษัทผู้ผลิต | ประเทศ |
|---|--------------------|---------------|------------|
| Ovalbumin standard | Analytical Reagent | Fluka | Netherland |
| Ninhydrin | Analytical Reagent | Alapacific | Australia |
| N-(tris(hydroxymethyl)-methyl)- 2-amino ethanesulfonic | Analytical Reagent | Sigma | China |
| Ethanol | Analytical Reagent | Fluka | Netherland |
| Methyl red | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |
| Bromocresol green | Analytical Reagent | Ajax Finechem | Australia |
| Potassium hydroxide | Analytical Reagent | Fluka | Netherland |
| Formaldehyde | Analytical Reagent | Fluka | Netherland |

3.1.2 อุปกรณ์

- 1) ไมโครไปเปต
ขนาด 200–1000 μL (Eppendorf, Germany)
ขนาด 10–100 μL (Eppendorf, Germany)
- 2) จานกระเบื้อง
- 3) ชุดกรองสารลดความดัน
- 4) เครื่องแก้วสามัญ

3.1.3 เครื่องมือ

- 1) เครื่องผสม (Vortex Mixer) Fisher Scientific (USA)
- 2) เครื่องชั่ง (Analytical balance) Sartorius (Germany)
- 3) เครื่องสเปกโทรโฟโตมิเตอร์ Biochrom (USA)
- 4) เครื่องวิเคราะห์ไนโตรเจน Foss (Germany)
- 5) เครื่องวัดค่าการนำไฟฟ้า (Electrical conductometer) Wissenschaftlich-Technisch Werkstätten รุ่น Cond 315i (Singapore) หัววัด WTW Tetra Cond รุ่น 325 (Germany)

- 6) เครื่องวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH-meter) EUTECH Instrument รุ่น pHWP-300 (Singapore) หัววัด WTW pH-electrode รุ่น Sen Tix 62 (Germany)
- 7) เครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี (Gas chromatography, GC) Hewlett Packard รุ่น HP6890, USA
- 8) เครื่องวิเคราะห์ความเสถียรเชิงกล Klaxon (Germany)
- 9) ชุดกลั่นกรดไขมันระเหยง่าย Clarkham (Germany)
- 10) เครื่องวัดความขุ่น (Turbidity meter) Lamotte รุ่น 2020i (USA)

3.2 การเก็บตัวอย่างน้ำยาง

การผลิตน้ำยางข้นจากน้ำยางสดโดยวิธีการปั่นเหวี่ยงมีขั้นตอนการผลิต ดังรูปที่ 3.1 น้ำยางสดจากสวนยางต้องมีการเติมสารเคมีรักษาสภาพน้ำยางป้องกันน้ำยางจับตัว เมื่อน้ำยางสดเข้าโรงงานผลิตน้ำยางข้น จะกรองผ่านตะแกรงกรองขนาด 40-80 เมช ลงสู่ถังรวมและนำตัวอย่างน้ำยางมาทดสอบหาปริมาณเนื้อยางแห้ง หลังจากนั้นผ่านแก๊สแอมโมเนียสู่น้ำยางในปริมาณไม่ต่ำกว่า 0.4% ของน้ำหนักน้ำยาง นอกจากนี้ยังมีการเติมสปู๊แอมโมเนียมลอเรตในอัตราส่วนร้อยละ 0.02-0.05 โดยน้ำหนักน้ำยาง เพื่อเร่งความเสถียรของน้ำยาง และเติมเตตระเมทิลไทอูรามไดซัลไฟด์ (Tetramethyl-thiuram disulfide, TMTD) สังกะสีออกไซด์ (Zinc oxide, ZnO) เพื่อรักษาสภาพน้ำยางและป้องกันการย่อยสลายโดยแบคทีเรียที่อยู่ในน้ำยางเพื่อลดการระเหยกรดไขมัน โดยจะใช้ ZnO และ TMTD ในอัตราส่วนเท่ากัน คือร้อยละ 0.05 โดยน้ำหนักน้ำยาง ตั้งทิ้งไว้หนึ่งวันเพื่อให้ตัวอย่างที่ได้ตกตะกอนสิ่งแปลกปลอมออก นำมาทดสอบปริมาณแมกนีเซียม หากน้ำยางมีปริมาณแมกนีเซียมสูงมากกว่า 50 ppm ต้องเติมสารไดแอมโมเนียมไฮโดรเจนฟอสเฟต (Diammonium phosphate, $(\text{NH}_4)_2\text{PO}_4$) เพื่อตกตะกอนโลหะแมกนีเซียม ตะกอนเหล่านี้จะถูกแยกออกจากน้ำยาง (เมื่อปั่นเป็นน้ำยางข้นแล้วควรมีแมกนีเซียมไม่เกิน 20 ppm) หลังจากนั้นนำน้ำยางไปปั่นเหวี่ยงได้น้ำยางข้นชนิด 60% เก็บรักษาสภาพด้วยแอมโมเนีย 0.7% เรียกว่าน้ำยางข้นชนิดแอมโมเนียสูง (High ammonia, HA) ถ้าใช้แอมโมเนีย 0.2% ร่วมกับสารช่วยรักษาน้ำยางอื่นเรียกว่าน้ำยางข้นชนิดแอมโมเนียต่ำ (Low ammonia, LA)



รับน้ำยางสด



กรองสิ่งสกปรก



ปั่นเหวี่ยง



บ่อกักน้ำยางสด



แทงค์เก็บน้ำยางข้น



วิเคราะห์สมบัติต่าง ๆ

รูปที่ 3.1 กระบวนการผลิตน้ำยางข้น

การศึกษานี้ได้ทำการเก็บตัวอย่าง 2 ชนิด ได้แก่

1) น้ำยางสด หมายถึง น้ำยางซึ่งโรงงานรับซื้อจากชาวสวนมาเก็บไว้ในบ่อเก็บน้ำยางสดขนาด 12-80 ตัน โดยจะสุ่มเก็บจากบ่อใดบ่อหนึ่งในวันที่ทำการเก็บน้ำยางขึ้นได้เต็มบ่อ โดยปกติใช้เวลาประมาณ 3-5 วัน จึงจะรวบรวมน้ำยางได้เต็มบ่อ ในขั้นตอนนี้ทางโรงงานส่วนใหญ่จะทำการเติมแอมโมเนียในปริมาณน้อยประมาณ 0.20-0.40% ยกเว้นน้ำยางจากจังหวัดชลบุรีที่เติมในระดับ 0.70%

2) น้ำยางข้น หมายถึง น้ำยางหลังจากการปั่นเหวี่ยงและทางโรงงานได้ทำการเติมสารเคมีเพื่อรักษาสภาพเรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 ชุด ชุดแรกสำหรับการศึกษาการพัฒนาวิธีโดยใช้ตัวอย่างจากจังหวัดสงขลา ชุดที่สองสำหรับการติดตามการเปลี่ยนแปลงสารชีวโมเลกุลที่มีต่อความเสถียรเชิงกลใช้ตัวอย่างน้ำยางสดและชั้นชนิดแอมโมเนียสูงจาก 3 จังหวัดคือ สงขลา พัทลุง และชลบุรี ซึ่งแต่ละโรงงานจากทุกจังหวัดมีกระบวนการผลิตที่ใกล้เคียงกัน

3.3 การพัฒนาวิธีการวิเคราะห์สารชีวโมเลกุล

หากทำการวิเคราะห์หองค์ประกอบทางชีวเคมีในน้ำยางด้วยเทคนิคสเปกโทรโฟโตเมตรีไม่สามารถวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางได้โดยตรง เนื่องจากอนุภาคยางจะไปบดบังแสงที่จะถูกดูดกลืน ทำให้ค่าที่วิเคราะห์ได้คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ดังนั้นต้องเตรียมน้ำยางให้อยู่ในรูปของซีรัมก่อน โดยได้ทำการศึกษาวิธีการเตรียมซีรัม โดยการจับตัวก้อนยางด้วยวิธีทางกายภาพและการใช้สารเคมีชนิดต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ซีรัมที่ไม่มีสารจับตัวเนื้อเยื่อที่รบกวนวิธีการวิเคราะห์

3.3.1 การศึกษาวิธีการเตรียมตัวอย่างซีรัมน้ำยาง

เบื้องต้นได้ทำการศึกษาการจับตัวเนื้อเยื่อด้วยวิธีการทางกายภาพ ทั้งนี้เพื่อพยายามศึกษาหาวิธีที่ไม่มีการใช้สารเคมีใด ๆ ที่อาจรบกวนวิธีการวิเคราะห์ ได้แก่

1) การแช่แข็ง (Freezing) ที่อุณหภูมิ -20°C เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ซึ่งคัดแปลงมาจากวิธีของ Subroto และคณะ (2002) ซึ่งใช้กับตัวอย่างน้ำยางธรรมชาติ

2) การให้ความร้อน (Heating) ที่อุณหภูมิ $70\pm 5^{\circ}\text{C}$ จนกระทั่งเนื้อเยื่อจับตัวกันเป็นก้อน ซึ่งคัดแปลงมาจากวิธีของ Whitby และ Greenberg (1941) ซึ่งใช้กับตัวอย่างน้ำยางธรรมชาติ

3) การไดอะไลซิส (Dialysis) คัดแปลงมาจากวิธีของ Saby และคณะ (2003) เป็นวิธีที่ใช้กับตัวอย่างยางมะม่วงซึ่งมีลักษณะคล้ายกับน้ำยางธรรมชาติ โดยการนำน้ำยาง 1.00xx g บรรจุลง

ในถุงไดอะไลซิสขนาด 12,000-14,000 Da (CelluSep, USA) ที่ตัดให้มีความยาว 5 cm แซ่ในบีกเกอร์ที่บรรจุน้ำกลั่น 800 mL วางไว้ที่อุณหภูมิห้อง โดยวางบนเครื่องกวนแบบใช้แท่งแม่เหล็ก ตลอดเวลาวางไว้เป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง

4) การจับตัวเนื้อเยื่อด้วยสารเคมี (Chemical coagulation) ซึ่งเป็นวิธีการแยกเนื้อเยื่อออกจากซีรัม โดยให้ประจุบวกของสารเคมีที่เติมลงไปจับกับประจุลบที่อยู่รอบผิวอนุภาคยาง ทำให้ยางจับตัวกันเป็นก้อนแยกออกจากซีรัมได้ การศึกษานี้ได้ศึกษาสารเคมี 3 ประเภท ได้แก่ สารละลายกรดอ่อน สารละลายเกลือ และแอลกอฮอล์ ในการจับตัวด้วยแอลกอฮอล์ใช้เมทานอลในการจับตัว โดยดัดแปลงมาจากวิธีของ Whitby และ Greenberg (1941) แต่ซีรัมที่ได้มีปริมาณน้อยมากเนื่องจากเมทานอลระเหยได้ง่าย แต่การจับตัวเนื้อเยื่อด้วยกรดและเกลือได้ปริมาณซีรัมที่เพียงพอในการนำไปใช้ในการวิเคราะห์สารชีวโมเลกุลจึงเลือกใช้วิธีการจับด้วยเนื้อเยื่อด้วยกรดและเกลือ ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีการดังนี้

3.3.1.1 การจับตัวด้วยกรด (Acid coagulation)

การศึกษานี้เลือกศึกษากรดอะซิติกความเข้มข้นร้อยละ 2% โดยปริมาตร ($2\%CH_3COOH$) ดัดแปลงมาจากวิธีของ Galli และคณะ (2004) ซึ่งใช้กับตัวอย่างน้ำยางธรรมชาติ โดยมีวิธีการทดลอง ดังนี้

- 1) ชั่งน้ำยาง 2.5000 g ใส่ในถ้วยกระเบื้อง
- 2) ค่อย ๆ หยด $2\%CH_3COOH$ ปริมาตร 5 mL ลงที่ผิวหน้าของน้ำยาง (เขย่าด้วยกระเบื้องเบา ๆ ด้วยมือขณะที่หยดกรด)
- 3) น้ำยางจะจับตัวเป็นก้อนและแยกออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นเนื้อเยื่อ และส่วนที่เป็นซีรัม ใช้แท่งแก้วคนเนื้อเยื่อเพื่อให้ซีรัมออกมาให้มากที่สุด
- 4) กรองซีรัมด้วยชุดกรองแบบลดความดันผ่านเยื่อกรองไนลอน (Nylon membrane) ขนาด $0.45 \mu m$ ใช้ น้ำกลั่นกลั้วเยื่อกรองเพื่อให้ซีรัมไหลลงสู่ขวดวัดปริมาตรทั้งหมด
- 5) วัดความขุ่นของซีรัมด้วยเครื่องวัดความขุ่น เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจับตัวเนื้อเยื่อด้วย $2\%CH_3COOH$
- 6) ปรับปริมาตรซีรัมที่กรองได้ด้วยน้ำกลั่นเป็น 50 mL

3.3.1.2 การจับตัวด้วยเกลือ (Salt coagulation)

การศึกษานี้ใช้แคลเซียมคลอไรด์ความเข้มข้นร้อยละ 2% โดยปริมาตร ($2\%CaCl_2$) วิธีการเตรียมเหมือนกับการจับตัว $2\%CH_3COOH$ แต่เปลี่ยนจาก $2\%CH_3COOH$ เป็น $2\%CaCl_2$ หมายเหตุ: เตรียมซีรัมใหม่ทุกครั้งที่ทำการศึกษาวิเคราะห์

3.3.2 การศึกษาความน่าเชื่อถือของวิธีการวิเคราะห์

ในการพัฒนาวิธีการทดลองโดยการนำวิธีมาตรฐานที่มีอยู่แล้วหรือวิธีอื่น ๆ ที่เป็นที่นิยมใช้ในตัวอย่างอื่น ๆ มาใช้กับตัวอย่างน้ำยาง จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาว่าวิธีมีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ โดยทั่วไปนิยมศึกษาค่าความแม่นยำ (Accuracy) โดยดูจากร้อยละการกู้คืน (%Recovery) และค่าความเที่ยง (Precision) โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (Coefficient of variation, % CV) ดังนี้

3.3.2.1 การศึกษาวิธีการวิเคราะห์สารประกอบไลปิด

การวิเคราะห์สารประกอบไลปิด ทำการวิเคราะห์ในสองรูปแบบ ได้แก่ ปริมาณไลปิดทั้งหมด (Total lipids) ชนิดและปริมาณของกรดไขมันที่มีจำนวนคาร์บอนอะตอมเท่ากับ 8-24 อะตอม ดังนี้

3.3.2.1.1 การศึกษาวิธีการวิเคราะห์ปริมาณไลปิดทั้งหมด

ปริมาณไลปิดทั้งหมดวิเคราะห์โดยการสกัดด้วยชุดสกัดแบบซอกซ์เลต (Soxhlet extraction) โดยดัดแปลงมาจากวิธีของ Ferraz และคณะ (2006) ซึ่งศึกษาปริมาณกรดไขมันในซีรัมจากเลือดของคน (human serum) ดังนี้

- 1) ชั่งตัวอย่างน้ำยางประมาณ 1.00xx g ลงในกรวยที่ทำจากเซลลูโลส (Cellulose thimble) และต่อเข้ากับชุด ซอกซ์เลต โดยใช้เฮกเซนเป็นตัวทำละลายปริมาตร 200 mL
- 2) สกัดที่อุณหภูมิประมาณ 80 °C เป็นเวลา 2, 4, 6, 8 และ 10 ชั่วโมง
- 3) วางขวดก้นกลมให้เย็นแล้วนำไประเหยเฮกเซนออกด้วยเครื่อง Rotary evaporator
- 4) อบขวดก้นกลมที่อุณหภูมิ 100°C และชั่งน้ำหนักจนมีน้ำหนักคงที่

3.3.2.1.2 การศึกษาวิธีการวิเคราะห์ชนิดและปริมาณของกรดไขมัน

การศึกษาชนิดและปริมาณของกรดไขมันที่มีจำนวนคาร์บอน 8-24 อะตอม เป็นวิธีการทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชันแบบขั้นตอนเดียว (Single-step transesterification) คือ การรวมเอาการสกัด การไฮโดรไลส และการทำให้กรดไขมันกลายเป็นเอสเทอร์เข้ามาอยู่ในขั้นตอนเดียวร่วมกับเทคนิค GC-FID ตามวิธีของวิลไรต์นั และคณะ (2549) ในการศึกษาความน่าเชื่อถือของวิธีนี้ได้ศึกษาในสารมาตรฐาน และในตัวอย่างน้ำยาง มีขั้นตอน ดังนี้

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

- 1) เตรียมสารละลายกรดไขมันมาตรฐานเข้มข้น 10,000 ppm ดังภาคผนวก ก

2) ศึกษาหากราฟมาตรฐานของสารละลายเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมันมาตรฐาน โดยการเจือจางจากสารละลายกรดไขมันมาตรฐานเข้มข้น 10,000 $\mu\text{g/mL}$ ให้ได้ความเข้มข้น 40, 80 และ 120 $\mu\text{g/mL}$ ดังตารางที่ ก-1 (ภาคผนวก ก) ใส่ลงในหลอดทดลองที่มีฝาปิด

3) เตรียมสารละลายผสม 2 M Methanolic HCl: Heptane: DMP: 0.1 M H_2SO_4 ในอัตราส่วน 1.500: 1.500: 0.330: 0.132 mL ผสมให้เข้ากันด้วยเครื่องผสม เป็นเวลา 1 นาที

4) นำสารละลายผสมในข้อ 3) เติมลงในข้อ 2) ผสมให้เข้ากันด้วยเครื่องผสมเป็นเวลา 3 นาที

5) นำไปเป่าไล่อากาศด้วยแก๊สไนโตรเจนเป็นเวลา 1 นาที แล้วรีบปิดฝาหลอดทันที

6) นำไปวางให้เกิดปฏิกิริยาที่อุณหภูมิ $75 \pm 5^\circ\text{C}$ ในภาชนะที่บรรจุกลีเซอรินเป็นเวลา 1 ชั่วโมง

7) วางให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง 30 นาที

8) ดูดสารละลายส่วนใสชั้นบน (ชั้นเอสเทอร์ในสารละลายเฮปเทน) ใส่ใน vial ปิดฝา เก็บในตู้เย็นขณะรอการวิเคราะห์ด้วยเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี

9) นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟี ซึ่งมีสภาวะของเครื่อง ดังนี้

Name: Hewlett Packard HP 6890 series GC system

Column: Shimadzu CBP-5, 5% Methyl siloxane, 320°C Max, Capillary $25.0 \text{ m} \times 220 \mu\text{m} \times 0.25 \mu\text{m ID}$

Injector: 250°C , He (carrier gas 70.5 mL/min)

Detector: FID (Flame Ionization Detector), H_2 (35 mL/min) and Air (400 mL/min)
Temperature 300°C

Oven Temperature Program: Initial 75°C hold 1 min increase $25^\circ\text{C}/\text{min}$ to 200°C
hold 1 min increase $25^\circ\text{C}/\text{min}$ to 300°C hold 5 min

Injection volume: 4 μL

ข. การศึกษาในตัวอย่งน้ำยาง

วิธีนี้สามารถนำน้ำยางมาใช้โดยไม่ต้องเตรียมให้อยู่ในรูปของซีรัม แต่ควรเจือจางน้ำยางด้วยน้ำกลั่นในอัตราส่วน 1:1 โดยน้ำหนัก เพื่อป้องกันการหนืดของเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมันที่เตรียมได้ วิธีการทำเช่นเดียวกับการศึกษากราฟมาตรฐาน แต่ใช้น้ำยางที่เจือจางแล้ว 0.1xxx g แทนสารละลายมาตรฐาน และในขั้นตอนการให้ความร้อนเพิ่มเวลาเป็น 2 ชั่วโมง ส่วนขั้นตอนอื่นๆ ทำเหมือนกันทั้งหมด

3.3.2.2 การศึกษาวิธีการวิเคราะห์สารประกอบโปรตีน

การวิเคราะห์สารประกอบโปรตีนทำการศึกษาสองกลุ่มด้วยกัน คือ โปรตีนที่มีขนาดเล็กกว่า $0.45 \mu\text{m}$ และอีกกลุ่มเป็นกรดอะมิโนที่มีอยู่ ณ เวลานั้น หากน้ำยางถูกเก็บไว้เป็นระยะเวลาเวลานาน โปรตีนโมเลกุลใหญ่น่าจะถูกสลายโดยกระบวนการไฮโดรไลซิส หรือโดยเอนไซม์จากจุลินทรีย์ จึงทำให้ปริมาณของโปรตีนที่มีขนาดเล็ก เช่น สายพอลิเปปไทด์ หรือกรดอะมิโนน่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้น การศึกษานี้ได้ทำการพัฒนาวิธีการวิเคราะห์โปรตีนทั้งในรูปของโมเลกุลใหญ่และโมเลกุลเล็กสุดของโปรตีนที่ถูกย่อย คือกรดอะมิโน เพื่อตรวจติดตามการสลายตัวของโปรตีนในน้ำยางตั้งแต่เริ่มต้นจนมีค่าความเสถียรเชิงกลคงที่ โดยวิเคราะห์สารประกอบโปรตีน 4 รูปแบบ ได้แก่ การวิเคราะห์โปรตีนทั้งหมดในรูปเจลดาคัลไนโตรเจน (Total Kjeldahl Nitrogen, TKN) การวิเคราะห์ในรูปโปรตีนทั้งหมด (Total proteins) ที่มีขนาดอนุภาคเล็กกว่า $0.45 \mu\text{m}$ โดยการทำปฏิกิริยาที่พันธะเปปไทด์และการทำปฏิกิริยาด้วยกรดอะมิโน และวิเคราะห์ในรูปกรดอะมิโน (Amino acids) ซึ่งมีวิธีการทดลองดังนี้

3.3.2.2.1 การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดในรูปเจลดาคัลไนโตรเจน

วิธีการวิเคราะห์ปริมาณไนโตรเจนโดยวิธีของเจลดาคัล เป็นวิธีที่ดัดแปลงมาจากวิธี ASTM D 3533-90 (2003) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้อยู่กับตัวอย่างน้ำยางธรรมชาติและสามารถวิเคราะห์ในน้ำยางสังเคราะห์และกาวได้ด้วย มีรายละเอียดดังนี้

1) ชั่งตัวอย่างหนัก $0.1xxx \text{ g}$ ใส่ในหลอดย่อยไนโตรเจนเดิมเม็ดแก้ว (glass bead) และตัวเร่งปฏิกิริยา ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$: K_2SO_4 อัตราส่วน 7.5: 1.0 โดยมวล) จำนวน $0.2xxx \text{ g}$ และเติมกรดซัลฟิวริกเข้มข้น ($\text{Conc. H}_2\text{SO}_4$) 15 mL

2) นำไปย่อยด้วยชุดย่อยไนโตรเจน (Teactor Digestion) ที่อุณหภูมิ 375°C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จนได้สารละลายสีเขียวหรือสารละลายใสไม่มีสี ถ้าเป็นสีเหลืองอ่อนแสดงว่าการย่อยยังเกิดไม่สมบูรณ์ให้ทำการย่อยต่อ

3) ปิเปตสารละลายกรดบอริกความเข้มข้นร้อยละ 4 โดยปริมาตร ($4\% \text{ H}_3\text{BO}_3$) 2.5 mL ลงในขวดรูปชมพู่ขนาด 250 mL

4) เติมน้ำกลั่นในหลอดย่อยโปรตีน 7.5 mL นำไปกลั่นหาปริมาณไนโตรเจนโดยปลายคอนเดนเซอร์จมอยู่ในสารละลาย $4\% \text{ H}_3\text{BO}_3$ เพื่อจับแก๊สแอมโมเนียที่เกิดขึ้น

5) นำสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้นร้อยละ 40 โดยมวลต่อปริมาตร ($40\% \text{ NaOH}$) 80 mL หรือมากกว่าเติมลงไปช้า ๆ เพื่อป้องกันการเกิดปฏิกิริยาที่รุนแรง จนกระทั่งเกิดสารละลายสีเขียวไหม้ ซึ่งเกิดจากการทำปฏิกิริยาของแก๊สแอมโมเนียกับกรดบอริก กลั่นจนครบ 4 นาที

6) นำสารละลายที่กลั่นได้ไทเทรตกับสารละลายมาตรฐาน 0.01 M H_2SO_4 จนได้สารละลายสีชมพู

7) ทำการวิเคราะห์สารละลายแบบลงค์เช่นเดียวกับวิธีข้างต้นแต่ไม่เติมตัวอย่าง แล้วคำนวณหาปริมาณโปรตีนในตัวอย่างจากสูตร

$$\text{ปริมาณไนโตรเจน (\%)} = \frac{(V_1 - V_2) \cdot M \cdot 0.014}{W}$$

V_1 = ปริมาตรของสารละลายมาตรฐาน H_2SO_4 เข้มข้น 0.01 M ที่ใช้ไทเทรตสารละลายตัวอย่าง (mL)

V_2 = ปริมาตรของสารละลายมาตรฐาน H_2SO_4 เข้มข้น 0.01 M ที่ใช้ไทเทรตสารละลาย Blank (mL)

M = ความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐาน H_2SO_4 (mol/L)

W = น้ำหนักตัวอย่าง (g)

$$\text{ปริมาณโปรตีน(\%)} = \text{ปริมาณไนโตรเจน} \times 6.25$$

3.3.2.2.1 การศึกษาวิธีการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดโดยการทำปฏิกิริยาที่พันธะเปปไทด์

การศึกษานี้ได้เลือกใช้วิธีทดสอบมาตรฐาน 2 วิธี ได้แก่ วิธี MS 1932: 1998 และวิธี ISO 12243: 2003 เนื่องจากวิธีการวิเคราะห์ของทั้งสองวิธีสามารถวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนได้ในช่วงกว้าง (พร้อมสกัด, 2550) รายละเอียดของวิธีการมีดังนี้

1) วิธี MS 1392: 1998

ทำการศึกษากการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดโดยดัดแปลงจากวิธีมาตรฐานที่ใช้ในการหาปริมาณโปรตีนในผลิตภัณฑ์จากยางธรรมชาติที่มีชื่อว่า Test Method for The Analysis of Extractable Protein in Natural Rubber Products (MS 1392: 1998) มีวิธีการดังนี้

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

1) เตรียมสารละลายมาตรฐานโปรตีนอัลบูมินจากซีรัมสัตว์เคี้ยวเอื้อง (Bovine Serum Albumin, BSA) ความเข้มข้น 200 $\mu\text{g/mL}$

2) เจือจางสารละลายมาตรฐานให้มีความเข้มข้น 200, 100, 10, 55, 25, 12.5 และ 6.25 $\mu\text{g/mL}$ จากสารละลายมาตรฐานความเข้มข้น 200 $\mu\text{g/mL}$

3) ไปเปิดสารละลายโปรตีนแต่ละความเข้มข้นปริมาตร 4 mL ใส่ในหลอดทดลองขนาด 10 mL จากนั้นเติมสารรีเอเจนต์ C วิธีแสดงในภาคผนวก ก ปริมาตร 1.5 mL ผสมให้เข้ากันดี วางไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 10 นาที

4) เติมสารรีเอเจนต์ D ซึ่งเตรียมจากการเจือจาง 2 N Folin reagent (Ajax finechem, Australia) ด้วยน้ำกลั่นในอัตราส่วน 72:28 โดยปริมาตร ปริมาณ 0.1 mL ในแต่ละหลอด ผสมด้วยเครื่องผสมวางที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 30 นาที

5) เตรียมสารละลายเบลงค์ โดยใช้ 0.2 M NaOH แทนสารละลายโปรตีนมาตรฐาน

6) วัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปกโทรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่น 750 nm

8) นำค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายมาตรฐานแต่ละความเข้มข้นมาเขียนกราฟมาตรฐานแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการดูดกลืนแสง (แกน y) กับ ความเข้มข้นของสารละลายโปรตีนมาตรฐาน (แกน x)

ข. การศึกษาในตัวอย่งน้ำยาง

การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดในน้ำยาง เตรียมตัวอย่างตามวิธีในข้อ 3.3.1.1 และไปเปิดซีรัมที่เตรียมได้ 4 mL ใส่ในหลอดทดลองขนาด 10 mL ทำการทดลองเช่นเดียวกับการศึกษากราฟมาตรฐาน

2) วิธี ISO 12243: 2003

การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดโดยใช้วิธีมาตรฐานในการหาปริมาณโปรตีนในถุงมือยางคือ วิธี Medical gloves made from natural rubber latex–Determination of water– extractable protein using the modified Lowry method (ISO 12243:2003) มีวิธีการดังนี้

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

1) เตรียมสารละลายมาตรฐานโปรตีนอัลบูมินจากไข่ขาว (Ovalbumin) ความเข้มข้น 1,000 ppm

2) เจือจางสารละลายมาตรฐานให้มีความเข้มข้น 400, 200, 100, 50 และ 25 $\mu\text{g/mL}$ จากสารละลายมาตรฐานความเข้มข้น 1,000 $\mu\text{g/mL}$ (ภาคผนวก ก)

3) ไปเปิดสารละลายโปรตีนแต่ละความเข้มข้นปริมาตร 4 mL ใส่ในหลอดทดลองขนาด 10 mL จำนวน 5 หลอด จากนั้นเติมสารรีเอเจนต์ C ปริมาตร 1.5 mL ผสมให้เข้ากันดีวางไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 10 นาที

4) เติมสารรีเอเจนต์ D 1.5 mL ในแต่ละหลอด ผสมด้วยเครื่องผสม วางที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 15 นาที

5) วัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปกโทรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่นเท่ากับ 750 นาโนเมตร

6) เตรียมสารละลายบัฟเฟอร์ โดยใช้ 0.1 M (*N*-tris-(hydroxymethyl)-methyl-2-amino-ethanesulfonic acid hemisodium salt) (TES) แทนสารละลายโปรตีนมาตรฐาน

7) นำค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายมาตรฐานแต่ละความเข้มข้นมาเขียนกราฟมาตรฐานแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการดูดกลืนแสง (แกน y) กับความเข้มข้นของสารละลายโปรตีนมาตรฐาน (แกน x)

ข. การศึกษาในตัวอย่างน้ำยาง

การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดในน้ำยาง เตรียมตัวอย่างตามวิธีในข้อ 3.3.1.1 วิธีการวิเคราะห์ทำเช่นเดียวกับการศึกษากราฟมาตรฐาน

3.3.2.2.3 การศึกษาวิธีการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดโดยการทำปฏิกิริยากับกรดอะมิโน

การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดโดยการย่อยโปรตีนให้กลายเป็นกรดอะมิโนและทำปฏิกิริยากับกรดอะมิโนด้วยนินไฮดริน (Ninhydrin) โดยดัดแปลงมาจากวิธีที่วิเคราะห์กับกรดอะมิโนมาตรฐานของ Sun และคณะ (2006) ซึ่งเป็นการศึกษาประสิทธิภาพของวิธีนินไฮดรินโดยศึกษากับกรดอะมิโนมาตรฐาน ในระบบปิดซึ่งมีวิธีการดังนี้

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

การศึกษานี้เลือกใช้กรดแอสปาร์ติกเป็นกรดอะมิโนมาตรฐานเนื่องจากการรายงานว่าพบกรดอะมิโนนี้ในน้ำยางธรรมชาติและมีการใช้กรดอะมิโนนี้เป็นสารมาตรฐานในหลายรายงาน (Whitby and Greenberg, 1941)

1) ไปเปิดสารละลายกรดแอสปาร์ติกความเข้มข้น 10-50 $\mu\text{g}/\text{mL}$ ปริมาตร 1.00 mL ใส่หลอดทดลองที่มีฝาปิดขนาด 10.00 mL เติมสารละลายนินไฮดริน 1 mL

2) วางหลอดทดลองในอ่างน้ำเดือดเป็นเวลา 10 นาที จากนั้นวางให้เย็นในอ่างน้ำแข็ง

3) เติมเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 50 ปริมาตร 5 mL ผสมให้เข้ากันดีด้วยเครื่องผสม (Vortex mixer) เป็นเวลา 15 วินาที จะได้สารละลายสีม่วงคราม

4) นำสารละลายที่ได้ไปวัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปกโทรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่น 570 นาโนเมตร

ข. การศึกษาในตัวอย่างน้ำยาง

ทำเช่นเดียวกับการศึกษากราฟมาตรฐาน แต่เปลี่ยนจากสารละลายมาตรฐานเป็นซีรัมน้ำยางที่ได้จากการจับตัวด้วย 2%CH₃COOH และได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไฮโดรไลซ์โปรตีนให้กลายเป็นกรดอะมิโน 2 ปัจจัย ได้แก่ อุณหภูมิและเวลา

ข.1 อุณหภูมิที่เหมาะสมในการทำปฏิกิริยา

1) นำซีรัมที่เตรียมได้โดยการจับตัวด้วย 2%CH₃COOH จากข้อ 3.3.1.1 ปริมาตร 1 mL ปรับปริมาตรเป็น 50 mL ด้วยน้ำกลั่น

2) ไปเปิดซีรัมจากข้อ 1) ปริมาตร 1 mL ใส่ในหลอดทดลองขนาด 10 mL ปิดฝาหลอดนำไปวางในอ่างน้ำที่มีอุณหภูมิ 30, 40, 50, 60 และ 70°C เป็นเวลา 30 นาที

3) ทำเช่นเดียวกับการศึกษากราฟมาตรฐานแต่ใช้ 2%CH₃COOH เป็นสารละลายแบลงค์

ข.2 เวลาที่เหมาะสมในการทำปฏิกิริยา

1) นำซีรัมที่เตรียมได้โดยการจับตัวด้วย 2%CH₃COOH จากข้อ 3.3.1.1 ปริมาตร 1 mL ปรับปริมาตรเป็น 50 mL ด้วยน้ำกลั่น

2) ไปเปิดซีรัมจากข้อ 1) ปริมาตร 1 mL ใส่ในหลอดทดลองขนาด 10 mL ปิดฝาหลอดนำไปวางในอ่างน้ำที่มีอุณหภูมิ 65±70°C เป็นเวลา 0, 30, 60, 90, 120 และ 150 นาที

3) ทำเช่นเดียวกับการศึกษากราฟมาตรฐานแต่ใช้ 2%CH₃COOH เป็นสารละลายแบลงค์

3.3.2.2.4 การศึกษาวิธีการวิเคราะห์ปริมาณกรดอะมิโนที่มีอยู่ ณ เวลาใด ๆ

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

การวิเคราะห์ปริมาณกรดอะมิโนวิเคราะห์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนทั้งหมดด้วยการทำปฏิกิริยาของกรดอะมิโน แต่ใช้สารละลายกรดแอสปาร์ติกที่ละลายใน 2%CaCl₂ และใช้ 2%CaCl₂ เป็นสารละลายแบลงค์

ข. การศึกษาในตัวอย่างน้ำยาง

การศึกษาในตัวอย่างน้ำยางใช้วิธีการเช่นเดียวกับการศึกษากราฟมาตรฐานแต่ใช้ซีรัมที่เตรียมได้จากการจับตัวด้วย 2% CaCl₂ แทน

3.3.2.3 การวิเคราะห์สารประกอบคาร์โบไฮเดรต

การศึกษาปริมาณคาร์โบไฮเดรตจะวิเคราะห์ในรูปแบบของน้ำตาลรีดิวซ์ (Reducing sugar) โดยการย่อยคาร์โบไฮเดรตให้อยู่ในรูปน้ำตาลรีดิวซ์และวิเคราะห์ด้วยวิธีฟินอล-กรดซัลฟิวริก (Phenol-sulfuric acid method) และวิธีกรด-3,5-ไดไนโตรซาลิไซลิก (3,5-Dinitrosalicylic acid, DNS method) มีรายละเอียดดังนี้

3.3.2.3.1 การวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมด

การวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดได้ศึกษา 2 วิธี ได้แก่ วิธีฟินอล-กรดซัลฟิวริกและวิธีกรด 3,5-ไดไนโตรซาลิไซลิก หรือที่นิยมเรียกว่า วิธี DNS

1) วิธีฟินอล-กรดซัลฟิวริก

วิธีฟินอล-กรดซัลฟิวริกซึ่งเป็นวิธีที่ดัดแปลงมาจากวิธีของ Dubois และคณะ (1956) โดยวิเคราะห์สารละลายมาตรฐานของน้ำตาลรีดิวซ์ การศึกษานี้ใช้กลูโคสเป็นตัวแทนในการศึกษา

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

การศึกษากราฟมาตรฐานด้วยวิธีฟินอล-กรดซัลฟิวริก ได้ทำการเตรียมสารละลายมาตรฐานกลูโคสใน 2%CH₃COOH มีขั้นตอนดังนี้

1) การเตรียมสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคสใน 2%CH₃COOH ความเข้มข้น 100 mg/L จากนั้นเตรียมสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคสความเข้มข้น 10, 20, 40, 50 และ 80 mg/L จากสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคสความเข้มข้น 100 mg/L ดังตารางที่ ก-2 (ภาคผนวก ก)

2) ไปเปิดสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคสความเข้มข้น 0-80 mg/L ปริมาตร 1.0 mL ใส่ในหลอดทดลอง เติมกรดซัลฟิวริกเข้มข้น 5.0 mL ตามด้วยสารละลายฟินอล 1.0 mL วางไว้ที่อุณหภูมิห้อง 10 นาที นำไปวางในอ่างน้ำที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 10 นาที วัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปกโทรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่น 485 nm

3) นำข้อมูลที่ได้จากการวัดค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคสแต่ละความเข้มข้นมาสร้างกราฟมาตรฐานโดยเขียนกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการดูดกลืนแสง (แกน y) กับค่าความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคส (แกน x)

ข. การศึกษาในตัวอย่างน้ำยาง

การศึกษาปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดในน้ำยางโดยใช้วิธีที่เตรียมได้โดยการจับตัวด้วย 2%CH₃COOH วิธีการวิเคราะห์ทำเช่นเดียวกับการทำกราฟมาตรฐานและใช้ 2%CH₃COOH เป็นสารละลายแบลงค์

2) วิธีกรด 3,5-ไดไนโตรซาลิไซลิก

วิธีกรด 3,5-ไดไนโตรซาลิไซลิกเป็นวิธีที่ดัดแปลงมาจากวิธีของ Miller (1959)

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

1) การเตรียมสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคสโดยใช้ 2%CH₃COOH เป็นตัวทำละลายความเข้มข้น 1.0 g/L แล้วเตรียมให้ได้ความเข้มข้นในช่วง 0.2, 0.4, 0.6, 0.8 และ 1.0 g/L ดังตารางที่ ก-3 (ภาคผนวก ก)

2) ไปเปิดสารละลายมาตรฐานน้ำตาลกลูโคสความเข้มข้น 0.2, 0.4, 0.6, 0.8 และ 1.0 g/L ปริมาตร 1.0 mL ใส่ในหลอดทดลอง เติมสารละลาย DNS 1.0 mL ให้ความร้อนในอ่างน้ำเดือด 5 นาที แخذหลอดในอ่างน้ำเย็น 5 นาที เติมน้ำกลั่น 10 mL วัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องสเปกโตรโฟโตมิเตอร์ที่ความยาวคลื่น 520 nm

ข. การศึกษาในตัวอย่างน้ำยาง

การศึกษาในน้ำยางโดยใช้ซีรัมที่เตรียมได้โดยการจับตัวด้วย 2%CH₃COOH วิธีการวิเคราะห์ทำเช่นเดียวกับการทำกราฟมาตรฐานและใช้ 2%CH₃COOH เป็นสารละลายแบลงค์

3.3.2.3.2 การวิเคราะห์ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์

ก. การศึกษากราฟมาตรฐาน

ทำเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดแต่ใช้ 2%CaCl₂ แทน 2%CH₃COOH

ข. การศึกษาในตัวอย่างน้ำยาง

ทำเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมดแต่ใช้ 2%CaCl₂ แทน 2%CH₃COOH

3.4 การติดตามการเปลี่ยนแปลงของสารชีวโมเลกุลในน้ำยาง

การติดตามการเปลี่ยนแปลงของสารชีวโมเลกุลในน้ำยางชั้นชนิดแอมโมเนียสูง โดยใช้ตัวอย่างน้ำยางจาก 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา พัทลุง และชลบุรี เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจต่อไป จะขอใช้สัญลักษณ์แทนตัวอย่าง ดังนี้

SKFL_040509 หมายถึง น้ำยางสดจาก จ. สงขลา เก็บวันที่ 4 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

SKHA_040509 หมายถึง น้ำยางข้นจาก จ. สงขลา เก็บวันที่ 4 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

PLFL_170909 หมายถึง น้ำยางสดจาก จ. พัทลุง เก็บวันที่ 17 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552

PLHA_170909 หมายถึง น้ำยางข้นจาก จ. พัทลุง เก็บวันที่ 17 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552

CBFL_150709 หมายถึง น้ำยางสดจาก จ. ชลบุรี เก็บวันที่ 15 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552

CBHA_150709 หมายถึง น้ำยางข้นจาก จ. ชลบุรี เก็บวันที่ 15 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552

การศึกษานี้ได้ทำการติดตามทั้งในตัวอย่างน้ำยางสดและน้ำยางข้นเป็นระยะเวลา 49 วัน โดยวิเคราะห์ทุก ๆ 7 วัน ซึ่งการทำการวิเคราะห์สารชีวโมเลกุลในแต่ละครั้งได้ทำการวิเคราะห์สมบัติทางเคมีและกายภาพเบื้องต้นทุกครั้ง

3.4.1 การติดตามการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางเคมีและกายภาพเบื้องต้นบางประการ

การติดตามการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางเคมีและกายภาพเบื้องต้นบางประการที่ได้ทำการวิเคราะห์ในการศึกษานี้เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ โดยวิธีการทั้งหมดเป็นวิธีมาตรฐานที่อ้างถึงใน Blackley (1997) ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สมบัติทางเคมีและกายภาพเบื้องต้นที่ทำการศึกษา

| การติดตามการเปลี่ยนแปลงสมบัติทางเคมีและกายภาพบางประการ | วิธีการ |
|---|--------------------|
| ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) | pH meter |
| ค่าการนำไฟฟ้า (Electrical conductivity, EC) | Conductivity meter |
| ค่าความเป็นด่าง (Alkalinity) | ISO 705: 1994 |
| ปริมาณของแข็งทั้งหมด (Total solid contents, TSC) | ISO 124: 1997 |
| ปริมาณเนื้อยางแห้ง (Dry rubber contents, DRC) | ISO 126: 1972 |
| ค่ากรดไขมันที่ระเหยได้ (Volatile fatty acid number, VFA no.) | ISO 127: 1995 |
| ค่าโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (Potassium hydroxide number, KOH no.) | ISO 506: 1992 |
| ค่าความเสถียรเชิงกล (Mechanical stability time, MST) | ISO 35: 1989 |

3.4.2 การติดตามการเปลี่ยนแปลงของสารชีวโมเลกุล

3.4.2.1 การติดตามการเปลี่ยนแปลงของไลปิด

1) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของไลปิดทั้งหมด ทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.1 ข้อ 1)

2) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของชนิดและปริมาณของกรดไขมัน ทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.1 ข้อ 2) ข้อ ข

3.4.2.2 การติดตามการเปลี่ยนแปลงของโปรตีน

- 1) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณโปรตีนทั้งหมดในรูปเจลดาคาร์บในโตรเจน ทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.2 ข้อ 1)
- 2) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณโปรตีนทั้งหมดโดยการทำปฏิกิริยาที่พันธะเปปไทด์ ทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.2 ข้อ 2) ข้อ ข
- 3) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณโปรตีนทั้งหมดโดยการทำปฏิกิริยากรดอะมิโนทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.2 ข้อ 3) ข้อ ข
- 4) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณกรดอะมิโน ทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.2 ข้อ 4) ข้อ ข

3.4.2.3 การติดตามการเปลี่ยนแปลงของคาร์โบไฮเดรต

- 1) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณคาร์โบไฮเดรตทั้งหมด ทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.3 ข้อ 1) ข้อ ข
- 2) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ ทำเช่นเดียวกับวิธีวิเคราะห์ในข้อ 3.3.2.3 ข้อ 2) ข้อ ข